

Zubný kaz v mliečnom chrupe

Len zdravý
zub plní svoju
funkciu

Zubný kaz je najčastejším ochorením tvrdých zubných tkanív. Jedná sa o lokalizované ochorenie, ktoré vzniká spolupôsobením potenciálne patogénnych mikroorganizmov a vonkajších faktorov. Podľa stupňa závažnosti sa kaz prejavuje rôznou symptomatológiou. Postihuje nielen trvalé zuby, ale aj mliečny chrup a to dokonca už po prerezaní prvých zubov (obdobie 0,5 – 3 rokov).

Kazivý proces sa v mliečnom chrupe šíri rýchlo, často býva ohrozená zubná dreň. Je to dané faktormi, ktorými sa mliečne zuby líšia od trvalých:

- menšia veľkosť
- tenšie vrstvy – sklovina a dentin
- rozsiahla, široká komora pre nervovo-cievny zväzok – DREŇ
- postupná mineralizácia, dozrievanie skloviny v priebehu prvých rokov života dieťaťa od prerezania zuba do dutiny ústnej (mliečne zuby po prerezaní do dutiny ústnej nie sú úplne mineralizované). Ošetrovanie u detí je zložitejšie, musí rešpektovať morfológické a biologické zvláštnosti a spôsob ošetrovania podriaďiť štádiu vývoja, v ktorom sa zuby i celý chrup nachádzajú.

Najčastejšie miesta vzniku zubného kazu u detí:

- jamky a ryhy na žuvacích plôškach
- plôšky v bode kontaktu zubov (medzizubné priestory) – tieto kazy považujeme za skryté, pretože voľným okom sú mnohokrát nezistiteľné. Je to spôsobené rozdielnou farbou mliečnych zubov oproti trvalým. Voľným okom sú spravidla viditeľné až pri veľkom poškodení zuba s ohrozením jeho vitality. Preto aj v mliečnom chrupe majú RTG snímky diagnostický význam. Na zníženie rizika vzniku medzizubného kazu u detí je odporúčané používanie interdentaálnych pomôcok (dentálna niť, medzizubné kefky). Riziko týchto kazov závisí aj od usporiadania zubov, čím viac sú v tesnom kontakte, tým stúpa
- vonkajšie plôšky na zuboch v zadnom (na stoličkách) a v prednom úseku. Známy je tzv. fľaškový, cumlíkový kaz alebo kaz z kojenia, alebo tiež nazývaný „kaz kojeneckej fľaše“ (z angl. Early Childhood Caries ECC – kaz raného detstva). Je spôsobený hlavne intenzívnym a protrahovaným pôsobením cukru na tvrdé zubné tkanivá, hlavne počas spánku. Hovoríme ale o ňom ako o multifaktoriálnom ochorení, kde sa spája viacero faktorov, ktoré ovplyvňujú jeho vznik: spomínané dlhé pôsobenie cukrov, hygiena dutiny ústnej, výživa, baktérie a návyky spojené so životným štýlom.

komplexné
stomatologické
služby

STOMAHOL

Po prvom objavení sa bielych kriedových škvrín na sklovine sa kariézny proces rýchlo šíri po vonkajšej ploche najčastejšie predných zubov (rezákov) a následne po celom obvode zuba. Vznikajú tak rozsiahle plošné defekty a dochádza k deštrukcii korunky zuba. Zub akoby sa odlamoval, štiepal. Podobný kariézny

Prevenencia, prípadne skorá diagnostika a ošetrovanie malých kazov, je dôležitá. Ošetrovanie pokročilejších lézií je často veľmi komplikované aj vzhľadom na obmedzenú spoluprácu dieťaťa. U zanedbaných mnohonásobných kazov je ošetrovanie náročné a môže viesť k psychickej traumatizácii, ktorá je príčinou zhoršenej spolupráce – dieťa odmieta ošetrovanie, je plačlivé a bojazlivé.

proces môže postihnúť aj zuby v zadnom úseku. Existuje stále viac dôkazov, že EEC má vážny vplyv na celkové zdravie a pohodu dieťaťa. Sú zaznamenané zmeny v stravovacích návykoch, nutričného stavu, spánkového režimu, zmenený temperament dieťaťa, rast a vývoj dieťaťa, halitóza (zápach z úst). Rodičia postihnutých detí vedia najlepšie, s akými ťažkosťami a odmietaním prijímajú potravu.

Zanedbanie starostlivosti o mliečny chrup môže byť príčinou nepríjemných lokálnych a celkových komplikácií a tiež môže viesť k následkom na trvalom chrupe. Predčasným odstránením zubov môžu nastať rečové poruchy, poruchy pri raste čeluste a sánky, problémy pri prerezávaní trvalých zubov, vytvárajú sa podmienky pre stesnanie a nepravidelnosti v postavení trvalých zubov. Neošetrené mliečne zuby spôsobujú dieťaťu ťažkosti, ktoré môžu prebiehať až formou zápalových komplikácií (opuch, fistula – kanál, ktorým vyteká hnis, resorpcia – strata kosti) a bolesti.

Významné funkcie zdravého mliečneho chrupu:

- podpora rastu čelustných kostí a sánky
- udržanie priestoru pre trvalé zuby (v opačnom prípade trvalý zub bojuje o svoje miesto a môže prísť k jeho vysunutiu zo zuboradia, prípadne obmedzeniu rastu susedných trvalých zubov)
- estetická funkcia
- podpora správnej artikulácie a fonácie (problémy pri vyslovovaní hlások, napr. šušľanie)
- mastikačná funkcia – hryzenie a mechanická úprava potravy v dutine ústnej

Rizikové faktory tvorby zubného kazu:

- orálna hygiena – základom hygieny je správne používanie mechanických pomôcok (kefka, medzizubná kefka, niť). Až na druhom mieste sú chemické doplnky (pasta a ústne vody)
- stravovacie návyky – dôležitý charakter stravy, vyváženosť, pestrá strava. Taktiež pozor na nápoje, obmedziť sladené nápoje aj v priebehu dňa
- príjem cukrov
- podávanie sladených nápojov, mlieka pred spaním a v priebehu noci
- užívanie liekov obsahujúcich cukry (sirupové formy)

Detské zuby sú v živote dieťaťa veľmi dôležité. Dôsledná a pravidelná starostlivosť o chrup v prvých rokoch života je základ pre celoživotné optimálne orálne zdravie.

Len zdravý zub plní svoju funkciu. Zuby deštruované kazom, ponechané voľne, nedržia miesto pre trvalý zub a sú zdrojom fokálnej (ložiskovej) infekcie.

Včasná prvá návšteva zubného lekára

je najlepším preventívnym krokom ako zaistiť, aby dieťa malo od začiatku správny základ orálneho zdravia. V súčasnosti sa odporúča navštíviť zubného lekára v čase od prerezania prvého zúbka do dutiny ústnej alebo do 12. mesiaca veku dieťaťa. Stomatológ má príležitosť k dôkladnému vyšetreniu, posúdeniu rizík a podaniu základných informácií týkajúcich sa orálneho zdravia. Je veľmi prínosné, ak sa dieťa zoznámí so svojim zubným lekárom skôr ako začnú problémy.

MDDr. Barbora Džafičová

Bylinná starostlivosť o vaše zdravé zuby a ďasná

Bylinné produkty HERBADENT s extraktom zo 7 liečivých bylín zakúpíte vo Vašej lekárni

Repík lekársky
(Agrimonia eupatoria)

Rumanček kamilkový
(Matricaria recutita)

Šalvia lekárská
(Salvia officinalis)

Nátrzník vzpriamený
(Potentilla erecta)

Mäta pieporná
(Mentha piperita)

Klinček
(Eugenia caryophyllus)

Fenikel obyčajný
(Foeniculum vulgare)

Zubná pasta bez zbytočnej chémie

- s ženšenom
- + bez fluóru a mäty
- + účinný extrakt zo 7 liečivých bylín
- + vhodná aj pre deti

Bylinné produkty HERBADENT

- bylinná zubná pasta s fluorom
- bylinná zubná pasta s ženšenom
- masážny roztok na ďasná
- bylinný gél na ďasná
- bylinná ústna voda
- zubná kefka jemná a veľmi jemná

HERBADENT®
Léčivé byliny od roku 1897

www.herbadent.cz
facebook.com/herbadent.lecive.byliny